

СТАНОВИЩЕ

от доц. Пелагия Мих. Терзийска, дп – ЮЗУ "Неофит Рилски", Благоевград

Относно: дисертационен труд на тема „ДЕТСКИ ДВОР“ - **ВЪЗМОЖНОСТИ И АЛТЕРНАТИВА ЗА СОЦИАЛНАТА АДАПТАЦИЯ НА ДЕЦАТА ВЪВ ВЪЗРАСТТА ОТ 6 -11 ГОДИНИ (1- 4 КЛАС)**” за присъждане на образователната и научна степен "доктор" в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.4. Социални дейности, научна специалност: Специална педагогика (социална работа)

Автор: *Елица Тодорова Георгиева*

Научен ръководител: *проф. Веска Шошева, дп*

Настоящото становище е изготвено на основание заповед № 2781/11.10.19 г. на ректора на Тракийски университет, Стара Загора, както и на решение на научното жури по процедурата.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Елица Георгиева е докторант в самостоятелна форма на обучение по научната специалност „Специална педагогика (социална работа)“ в катедра „Социални дейности“ на Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора. Процедурата и представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на Тракийски университет.

2. Актуалност на тематиката

Един от водещите проблеми на всяка образователна институция е проблемът за осигуряването на възможности за качествено образование и социализация на децата. В новото училище – „училището за всички“, приобщаващото училище се налага необходимостта от търсенето и прилагането на адекватни подходи, форми, методи, които да подпомогнат процеса на социална адаптация на учениците. Да могат да отговорят на разнообразието на техните особености, възможности, интереси. В този контекст интересът на докторант Елица Георгиева към разглеждания проблем е напълно обоснован и заслужава внимание. В стремежа за идентифициране на условията, които подпомагат формирането на социално умения тя насочва към значимостта на

извънучилищната среда, към организиране на свободното време, на извънучилищната дейност на децата. В образователното пространство актуалността на разглежданата от докторант Георгиева проблематика се свързва с необходимостта от изследване на възможностите за реализиране на ефективна извънучебна дейност, осмисляне и обогатяване на свободното от занятия време като се стимулира активността и развиват способностите на детето.

3. Представяне на труда и оценка на съдържанието

Предложеният дисертационен труд отговаря на критериите за подобна разработка на такова научно равнище. Изследването е построено на добра концептуална основа.

Дисертацията съдържа 363 страници основен текст, включително 21 страници представящи списък на графичните елементи, списък на съкращенията и списък на приложенията. Освен основния текст са включени 7 страници литература и 93 страници приложения. Литературата обхваща автори на латиница и кирилица, както и интернет източници.

Дисертационният труд е разработен в увод, три глави, заключение. Конкретизирани са и приносите на автора.

В увода докторант Георгиева аргументирано разкрива значимостта на избраната тема и мотивацията си за дисертационното изследване. Маркира обект, цел, задачи на изследването.

В първа глава се прави обосновка на проблема и се подчертава неговата актуалност. Вниманието се насочва към теоретичен преглед на съществени проблеми, оказващи влияние върху развитието на образованието днес. Разглежда се философията на „Номура“ насочена към интегриране на училищното образование, семейното възпитание и социалното образование в самата личност. Социалната дегенерация и загубата на културна идентичност, значими световни образователни проблеми се разглеждат като резултата от глобализацията. Представени са включващи училища в Германия и Австрия и на тази основа са очертани практически и принципни проблеми в тях. При представяне на понятията етика, деонтология, педагогика, медицина авторката подчертава здравата, симбиотична връзка между тях.

Специално внимание в първа глава се отделя на „Бермудския триъгълник на образованието“, т.е. трите връзки: дете - родител, дете - учител и родител – учител, които са от съществено значение за образователния процес. Акцент се поставя върху факта, че социалните сираци надминават по брой и честота на проявление биологичните сираци, което оказва неблагоприятно влияние върху формирането на децата. Докторант Георгиева описва характеристики на съвременните деца със и без патология. Обобщава, че негативни въздействия на неадекватната училищна среда се наблюдават при всички участници в процеса на обучение – на децата в норма, децата със СОП, учителите и родителите; че е необходимо спешно прилагане на мерки за осмисляне свободното време на учениците; че образованието трябва да обръща еднакво внимание на изкуствата, хуманитарните специалности и на физическото развитие.

Втора глава представя дизайна на изследването. Посочени са етапите, целта, предмета, обекта на изследване, задачите на дисертационния труд, две хипотези и методите на изследване. В него участват 415 респонденти от България и Австрия. От тях 143 са учители, 112 родители и 160 деца от 1 до 4 клас. Направена е психолого - педагогическа характеристика на тези деца.

Резултатите от експерименталното изследване са представени в глава трета. Анализът на отговорите на родителите и учителите се осъществява чрез отделно представяне на данните в графичен контекст за всяка група, след което отделните подгрупи се сравняват и анализират във връзка с целта и задачите на дисертационната тема. Последователно се представят групите на учителите и родителите от Австрия и от България. Правят се аналитични съпоставки между кореспондиращите подгрупи, съответно с професионално и с национално разграничаване. Докторант Георгиева обобщава, че и двете групи ученици на първо място поставят занимания и игри със съучениците в училище като дейности в извънучебно време. В тази глава подробно се описва **Моделът "Детски двор"** - инструмент за оптимизиране на свободното време на учениците от 1-4 клас и връщането им към добродетелност, добронамереност, насърчаване към поддържане на добро физическо състояние, към знание, морал, личностно обогатяване, хармония между тялото, духа и средата на човека. Посочват се

неговите предимства в сравнение традиционните извънкласни и извънучилищни занимания, както и основните му фази на реализиране.

Резултатите са визуализирани чрез графики и това дава възможност за по-лесното им възприемане и интерпретиране.

Приноси: Приемам посочените от докторант Георгиева приноси.

Преценка на публикациите:

Публикациите са 3 на брой - 2 самостоятелни и 1 в съавторство.

Автореферат

Авторефератът съответства на дисертационния труд и го представя по обобщен начин.

Препоръки и бележки:

Посочването на литературните източници да се осъществява според установените правила.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд, разработен от докторант *Елица Георгиева*, отговаря на изискванията, които се предявяват към разработки за придобиването на образователната и научна степен „доктор“.

На основата на очертаните достойнства на труда и приносите на автора, давам положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Елица Тодорова Георгиева в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.4. Социални дейности, научна специалност: Специална педагогика (социална работа).

15.11. 2019 г.

Член на научното жури:.....

Доц. д-р Пелагия Терзийска

OPINION

By Assoc. Prof. Pelagia Mih. Terziyska, PhD – South-West University “Neofit Rilski”
- Blagoevgrad

Regarding: dissertation with the title „“CHILDREN’S GARDEN” OPPORTUNITIES AND AN ALTERNATIVE FOR SOCIAL ADAPTATION OF CHILDREN AGE 6-11 YEARS (1-4 GRADES)” for acquiring the educational and scientific degree Doctor in Higher Education Area: 3. Social and economic studies and Law, Research Area 3.4 Social Activities, Scientific specialty: Special Pedagogy (Social Work)

Author: *Elitza Todorova Georgieva*

Scientific supervisor: *prof. Veska Shosheva, PhD*

This opinion is prepared on the basis of Order No. 2781/11.10.19 of the Rector of Trakia University, Stara Zagora, as well as on the decision of the Scientific jury on the procedure.

1. General presentation of the procedure and the doctoral candidate

Elitza Georgieva is a self-preparing doctoral candidate in the scientific specialty “Special Pedagogy (Social Work) at the Department “Social Activities” of the Faculty of Medicine at Trakia University. The procedure and the submitted set of documents are in accordance with the Rules for the Development of the Academic Staff of the Trakia University.

2. Assessment of the relevance of the dissertation

One of the leading problems of each educational institution is the problem of providing opportunities for quality education and socialization of children. In the new school – the “school for all” the inclusive school requires the need of searching and implementing adequate approaches, forms, methods to support the process of social adaptation of the students. These approaches, forms and methods should be able to respond to the diversity of their specifics, capabilities and interests. In this context, the interest of doctoral candidate Elitza Georgieva towards the examined issue is completely justified and deserves attention. In her effort to identify the conditions that support the formation of social skills, she points to the importance of the extracurricular environment, to the organization of leisure time, to the extracurricular

activities of children. In the educational field the topicality of the examined by doctoral candidate Georgieva issues related to the necessity of research of the opportunities of realization an effective extracurricular activity, rethinking and enriching the leisure time while stimulating the activity and developing the capabilities of the child.

3. Assessment of the structure and content of the dissertation

The submitted dissertation meets the criteria for research at such a scientific level. The research is built on a good conceptual basis.

The dissertation contains 363 pages of main text, including 21 pages representing a list of the graphic elements, a list of the abbreviations, and a list of the applications. In addition to the main text, there are 7 pages of literature and 93 pages of applications. The references cover literature written in Latin and Cyrillic alphabets, as well as online sources.

The dissertation is developed in an introduction, three chapters, and conclusion. The author's contributions are also specified.

In the Introduction doctoral candidate Georgieva reasonably reveals the importance of the chosen topic and her motivation for the dissertation research. She also describes the object, the purpose, and the research tasks.

The first chapter provides a rationale for the problem and underlines its topicality. The attention is directed to a literature review of significant problems that are influencing the development of education today. This chapter also deals with the philosophy of "Nomura" that is directed to the integration of school education, upbringing, and social education into the individual. Social degeneration and the loss of cultural identity, significant global educational problems are seen as the result of globalization. Including schools in Germany and Austria are presented and practical and principled problems are outlined on this basis. In the presentation of the concepts ethics, deontology, pedagogy, medicine, the author emphasizes the strong, symbiotic connection between them.

Particular attention is paid in the first chapter to the "Bermuda Triangle of Education", ie. the three relationships: child - parent, child - teacher and parent - teacher, which are essential for the educational process. Emphasis is placed on the fact

that social orphans are outnumbering and are more frequent than biological orphans, which adversely affects the formation of the children. Doctoral candidate Georgieva describes characteristics of the contemporary children with and without pathology. She summarizes that the negative effects of the inadequate school environment are observed in all participants in the learning process – of typically developing children, SEN children, teachers and parents; that urgent measures are needed to make sense of students' leisure time; that education should pay equal attention to the arts, humanities and physical development.

Chapter Two presents the design of the research. The stages, the purpose, the subject, the object of research, the tasks of the dissertation, two hypotheses and the methods of research are indicated. A total amount of 415 respondents from Bulgaria and Austria participated in the research. Of these, 143 are teachers, 112 parents and 160 children from grades 1 to 4. Psychological-pedagogical characteristic of these children is made.

The results of the experimental study are presented in Chapter Three. The analysis of the responses of parents and teachers is done by presenting the data separately in a graphical context for each group, after which the individual subgroups are compared and analyzed in conjunction with the purpose and tasks of the dissertation topic. The teachers' and parents' groups from Austria and Bulgaria are consistently presented. Analytical comparisons are made between the corresponding subgroups, respectively with professional and national distinction. Doctoral candidate Georgieva summarizes that both groups of students put classes and games with classmates at school as activities outside of class. Doctoral candidate Georgieva summarizes that both groups of students put on first place activities and games with classmates at school as activities in extracurricular time. This chapter describes in detail the **“Children’s Garden” Model** - a tool for optimizing the leisure time of students in grades 1-4 and returning to virtue, kindness, encouraging to maintain good physical condition, towards knowledge, morality, personal enrichment, harmony between the body, spirit and the environment of man. The advantages of the model in comparison to the traditional extracurricular and out-of-school activities, as well as its main phases of realization, are indicated.

The results are visualized through graphs and this makes it easier to understand and interpret them.

Contributions: I accept the listed contributions by doctoral candidate Georgieva.

Evaluation of the publications:

There are 3 publications in total, 1 of which is co-authored.

Dissertation's abstract

The dissertation's abstract is relevant to the dissertation and presents it in a summarized way. Авторефератът съответства на дисертационния труд и го представя по обобщен начин.

Recommendations and notes:

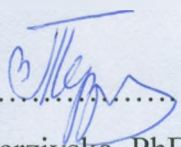
The list with the used literature should be under the established rules.

CONCLUSION:

The submitted dissertation, developed by doctoral candidate Elitza Georgieva, meets the requirements of writing a dissertation for the acquisition of the educational and scientific degree Doctor.

Based on the outlined merits of the dissertation and the contributions of the author, I give a positive vote and suggest to the honorable Scientific Jury to confer the educational and scientific degree Doctor to Elitza Todorova Georgieva in Higher Education Area: 3. Social and economic studies and Law, Research area 3.4 Social Activities, Scientific specialty: Special Pedagogy (Social Work).

15.11. 2019 г.

Member of the Scientific Jury:.....

Assoc. Prof. P. Terziyska, PhD